

Počátek - jeho „místo“ v „čase“

Zpředmětňující a „statizující“ myšlení „umísťovalo“ počátek vždycky „na počátek“ dění, takže z toho zřetelně vyplývalo, že počátek resp. počáteční fáze nějakého dění (pravé nebo nepravé události) je – ve výsledku – tím nejstarším „údobím“ celého dění, zatímco naopak ty konečné fáze představují to nejmladší „údobí“. Na první pohled rozpoznáváme, že se to takto „jeví“ pohledu vnějšího pozorovatele, který ono „stáří“ a „mládí“ posuzuje z distance. Zcela jinak se to ovšem jeví tomu, koho se ono dění úzce týká, zejména tomu, kde se s tím děním nějak identifikuje, kde tedy ono dění chápe jako sebe sama jakožto dějícího se – a sebe samého jakožto toto dění. Takový člověk chápe svou mladost nebo starobu podle toho, jak se v ní a vůči ní „cítí“, jak ji „vnímá“ a „prožívá“, jaké s ní má osobní „zkušenosti“. Ale v takovém případě se sám „počátek“ jeví vlastně jinak, alespoň při pozorném vnímání a prožívání: člověk si musí při pozorné reflexi uvědomit, že pro něho „počátek“ a „začínání“ je vlastně stále „tu“, „při něm“, přítomen, že není někde v minulosti, ale vždycky hic et nunc, vždy „při tom“ resp. „při něm“ jakožto jedinečné bytosti. Vlastně to je něco jako aeternum nunc, ale trochu jinak pochopené, než jak tomu dosud bývalo.

(Písek, 090319-2.)